

Sreda, 8. junij 2016

P8_TA(2016)0268

Razvoj vesoljskega trga

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2016 o razvoju vesoljskega trga (2016/2731(RSP))

(2018/C 086/11)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 189 naslova XIX Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 28. februarja 2013 z naslovom „Vesoljska industrijska politika EU“ (COM(2013)0108),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 4. aprila 2011 z naslovom „Za vesoljsko strategijo Evropske unije, ki koristi državljanom“ (COM(2011)0152),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. aprila 2016 z naslovom „Evropska pobuda za računalništvo v oblaku – razvoj konkurenčnega gospodarstva v Evropi, ki temelji na podatkih in znanju“ (COM(2016)0178),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. junija 2010 z naslovom „Akcijski načrt za aplikacije globalnega satelitskega navigacijskega sistema (GNSS)“ (COM(2010)0308),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 512/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Uredbe (EU) št. 912/2010 o ustanovitvi Agencije za evropski GNSS ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 377/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o vzpostavitvi programa Copernicus in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 911/2010 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 912/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o ustanovitvi Agencije za evropski GNSS, razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1321/2004 o vzpostavitvi upravljavskih struktur Evropskega satelitskega radio-navigacijskega sistema in spremembah Uredbe (ES) št. 683/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1285/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi in obratovanju evropskih satelitskih navigacijskih sistemov ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 876/2002 in Uredbe (ES) št. 683/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2015/758 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o zahtevah za homologacijo za uvedbo sistema eCall, vgrajenega v vozilo, kot storitev številke 112 in spremembi Direktive 2007/46/ES ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 165/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014 o tahografih v cestnem prometu, razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 3821/85 o tahografu (nadzorni napravi) v cestnem prometu in spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 150, 20.5.2014, str. 72.

⁽²⁾ UL L 122, 24.4.2014, str. 44.

⁽³⁾ UL L 276, 20.10.2010, str. 11.

⁽⁴⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 123, 19.5.2015, str. 77.

⁽⁶⁾ UL L 60, 28.2.2014, str. 1.

Sreda, 8. junij 2016

- ob upoštevanju ustreznih sklepov Sveta in ministrske izjave iz Amsterdama z dne 14. aprila 2016 o sodelovanju na področju povezane in avtomatizirane vožnje,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. junija 2016 o vesoljskih zmogljivostih za evropsko varnost in obrambo ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta z dne 10. decembra 2013 o vesoljski industrijski politiki EU – sprostitvev potenciala za gospodarsko rast v vesoljskem sektorju ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2012 o vesoljski strategiji Evropske unije, ki bo koristila državljanom ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2011 o uporabi globalnih satelitskih navigacijskih sistemov v prometu: kratko- in srednjeročna politika EU ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju študije iz januarja 2016 o razvoju vesoljskega trga v Evropi ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker so vesoljske dejavnosti EU izjemno pomembne za znanstveni in tehnični napredek, inovacije, gospodarsko rast, industrijsko konkurenčnost, socialno kohezijo, ustvarjanje strokovnih delovnih mest, odpiranje podjetij ter nove priložnosti za nabavne in prodajne trge;
- B. ker bi utegnile storitve satelitske navigacije, opazovanja zemlje (EO) in satelitskih komunikacij bistveno prispevati k izvajanju vrste politik Unije; ker bi utegnili biti evropski državljanji deležni precejšnjih prednosti storitev satelitske navigacije in opazovanja zemlje;
- C. ker izvajanje vodilnih vesoljskih programov dokazuje dodano vrednost sodelovanja na ravni EU; ker EU še zmeraj nima povezane in usklajene vesoljske politike;
- D. ker je avtonomni dostop do vesolja za EU strateškega pomena; ker so zelo zanesljive in natančne informacije o položaju in času ter podatki v sklopu opazovanja zemlje temeljnega pomena za krepitev evropske avtonomije in ker imata programa evropski GNSS in Copernicus povsem inovativen pristop k izvajanju tehnologije; ker bo Unija za njuno infrastrukturo v obdobju do leta 2020 namenila več kot 11 milijard EUR;
- E. ker evropske geostacionarne navigacijske storitve (EGNOS), ki krepijo signal GPS, že delujejo, Galileo pa bo kmalu začel izvajati začetne storitve; ker Copernicus že deluje in so njegove osrednje storitve že na voljo uporabnikom, podatki pa prosto dostopni z vsega sveta;
- F. ker tehnologije, razvite v okviru vesoljskih raziskav, močno krepijo in spodbujajo tudi področja drugih politik;
- G. ker je povezava obstoječe infrastrukture na področjih shranjevanja podatkov, mrež in izjemno zmogljivega računalništva v Evropi potrebna za razvoj zmogljivosti za obdelavo in shranjevanje velike količine satelitskih podatkov in je zato pomembna za poenostavitev močne in konkurenčne evropske prodajne industrije EO;
- H. ker se pričakuje, da bo evropski GNSS v naslednjih dveh desetletjih prinesel gospodarske in družbene koristi v vrednosti med 60 in 90 milijard EUR; ker potencial prodajnih storitev EO, ki se bo dosegel do leta 2030, po ocenah znaša približno 2,8 milijarde EUR, pri čemer bo več kot 90 % zneska izviralo iz programa Copernicus;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0267.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0534.

⁽³⁾ UL C 227 E, 6.8.2013, str. 16.

⁽⁴⁾ UL C 380 E, 11.12.2012, str. 1.

⁽⁵⁾ Razvoj vesoljskega trga v Evropi, študija za odbor ITRE, Generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor A, ISBN 978-92-823-8537-1.

Sreda, 8. junij 2016

- I. ker razvoj prodajnih rešitev in storitev, temelječih na vesoljskih podatkih, doslej ni izpolnil pričakovanj; ker je treba, če želimo v celoti izkoristiti potencial trga vesoljskih podatkov, spodbuditi tako javno kot zasebno povpraševanje, prav tako pa je treba odpraviti razpršenost trga in vse tehnične, zakonodajne in druge ovire, ki onemogočajo delovanje notranjega trga na področju vesoljskih proizvodov in storitev;
- J. ker je Komisija v svojem delovnem programu za leto 2016 izrazila namero predstaviti vesoljsko strategijo za Evropo in aprila 2016 začela javna posvetovanja; ker bo ta resolucija dala zagona tej strategiji;

Vesoljska strategija in tržno uvajanje

1. spodbuja Komisijo, naj predstavi celovito, ambiciozno in v prihodnost usmerjeno strategijo, s katero bi kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno Evropi zagotovila vodilen položaj na področju vesoljske tehnologije in storitev na svetovnem trgu, ji omogočila neodvisen dostop do vesolja ter poskrbela za enakopravne pogoje za evropsko vesoljsko industrijo;
2. meni, da bi moral biti eden glavnih elementov strategije uvajanje vesoljskih podatkov, storitev in aplikacij na trg, da bi kolikor mogoče povečali socialno-ekonomske koristi vesoljskih programov EU;
3. poziva Komisijo, naj v okviru prihodnje strategije predstavi predlog jasne evropske vesoljske industrijske politike;
4. poudarja, da bi moral biti razvoj vesoljskih programov EU v prihodnosti usmerjen k uporabnikom, voditi pa bi ga morale javne, zasebne in znanstvene potrebe;
5. je seznanjen s širokim krogom deležnikov, ki sodelujejo pri izvajanju vesoljske politike EU, predvsem Komisija, Agencija za evropski GNSS, Evropska vesoljska agencija, ponudniki storitev Copernicus (Eumetsat, Evropska agencija za okolje, Evropska agencija za pomorsko varnost, Frontex, Evropski center za srednjeročne vremenske napovedi, Skupno raziskovalno središče, Mercator Ocean), države članice in industrija; poziva jih, naj še naprej spodbujajo sodelovanje, predvsem med EU in Evropsko vesoljsko agencijo; poziva Komisijo, naj prevzame vidnejšo vlogo pri razvoju zmogljivosti evropske industrije za izboljšanje podatkovnega dostopa, tržnega uvajanja in konkurenčnosti na svetovnem trgu;
6. poudarja, da je za vesoljske dejavnosti EU potrebna poenostavljena institucionalna struktura, da bo mogoče olajšati vključevanje javnih in zasebnih uporabnikov; poziva Komisijo, naj to potrebo obravnava v strategiji ter predlaga jasne opredelitve vlog različnih akterjev;
7. poudarja, kako pomembna je regionalna razsežnost; podpira tesnejše sodelovanje regionalnih in lokalnih organov pri uspešni vesoljski politiki EU; vztraja, da je treba usklajevati lokalne pobude na nacionalni ravni, da bi preprečili podvajanje med Komisijo in državami članicami;

Tehnične ovire

8. pozdravlja napredek, dosežen pri obeh vodilnih vesoljskih programih, Galileo in Copernicus; meni, da bi ju bilo treba obravnavati kot dopolnilna programa in spodbujati nadaljnje sinergije; poziva Komisijo, naj spoštuje časovni načrt ter zagotovi hitro in popolno delovanje vesoljske in zemeljske infrastrukture ter storitev, ki jih zagotavljata vodilna programa; meni, da je preprečevanje nadaljnjih zamud osrednjega pomena pri ohranjanju zaupanja v zasebni sektor; ponovno poudarja svetovne tržne priložnosti za evropski GNSS, povezane z razširitvijo pokritosti z EGNOS na jugovzhodno in južno Evropo, Afriko in Bližnji vzhod;
9. podpira razvoj integriranih aplikacij z uporabo programov EGNOS/Galileo in Copernicus;

Sreda, 8. junij 2016

10. meni, da je razširjanje podatkov Copernicus preveč razdrobljeno in da je pomembno, da evropska industrija izkoristi pristop EU; poudarja, da je boljši dostop do podatkov EO Copernicus osnovni pogoj za vzpostavitev močnega sektorja prodajne industrije; poudarja predvsem, da je potreben hitrejši dostop do obsežnih podatkovnih nizov EO, kot so časovne vrste;

11. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo podatki programa Copernicus na voljo neodvisnim platformam IKT, ki omogočajo shranjevanje, upravljanje, obdelavo in enostaven dostop do obsežnih podatkov, prav tako pa bi poenostavile vključevanje podatkovnih nizov iz čim več virov in jih posredovale uporabnikom; meni, da bi morale te platforme:

- združevati povpraševanje, pomagati pri odpravljanju trenutne razdrobitve in oblikovati notranji podatkovni trg EO brez potrebe po regulativnih ukrepih;
- zagotavljati odprt in nediskriminatoren dostop uporabnikom;
- omogočati industriji, da prek platforme zagotavlja vse storitve, ki so po njenem mnenju ustrezne;
- dopolnjevati druga prizadevanja držav članic, Evropske vesoljske agencije, industrije in oblaka za odprto znanost;

12. priporoča tudi, naj Komisija tesno sodeluje z državami članicami in Evropsko vesoljsko agencijo pri oblikovanju ustrezno integriranega sistema infrastrukture z ustrezno ravnjo zaščite podatkov;

13. poudarja, da bo brez nabora čipov in sprejemnikov, ki jih podpira Galileo, tržno uvajanje zelo oteženo; zato pozdravlja, da je bil v podporo njihovem razvoju v proračunu za evropski GNSS rezerviran znesek za program financiranja temeljnih elementov, ki ga upravlja Agencija za evropski GNSS; poziva Komisijo, naj med vmesno revizijo preuči, ali bi bilo treba ta znesek povečati;

14. poziva Agencijo za evropski GNSS, naj še naprej sodeluje s proizvajalci nabora čipov in sprejemnikov, da bo razumela njihove potrebe in jim zagotovila potrebne tehnične informacije in specifikacije ter tako poskrbela, da bo čim večji obseg uporabniške opreme združljiv s sistemom Galileo; meni, da bi bilo treba potrebe industrije vključiti v proces oblikovanja programa, da bo sistem še naprej izpolnjeval potrebe trga; poziva Komisijo, naj poskrbi, da bo industrija Galileo sprejela kot enega od referenčnih primerov za večkonstelacijski sprejemnik;

15. opozarja, da bo imel Galileo konkurenčno prednost, saj bo ponujal nekatere rešitve, ki jih druge konstelacije GNSS ne ponujajo, na primer odprto overjanje storitev ter izjemno visoko natančnost in zanesljivost komercialnih storitev; poudarja, da je treba zato čim prej omogočiti delovanje teh rešitev, saj bi s tem zagotovili, da bo Galileo referenčna izbira, prav tako pa bi lahko začeli izpostavljanje njegove prednosti pred konkurenti;

16. poudarja, kako pomembno je zagotoviti, da bodo vzpostavljeni potrebni tehnični standardi, ki bodo omogočali uporabo vesoljskih podatkov in storitev; poziva Komisijo, naj za oblikovanje teh standardov ustanovi tematske delovne skupine s strokovnjaki iz držav članic;

Tržne ovire

17. meni, da bi morale biti dejavnosti javnega sektorja, tudi dejavnosti ustreznih evropskih agencij, predvidljive, da bi spodbujali naložbe zasebnega sektorja; načeloma meni, da bi morala prihodnje vesoljske storitve povečini zagotavljati in naročati komercialna podjetja, razen če obstajajo tehtni razlogi, na primer neposredno varnostno tveganje, ki onemogočajo to možnost; predlaga, naj se vmesna ocena uredb o programih Copernicus in Galileo izkoristi za okrepitev sodelovanja zasebnega sektorja pri zagotavljanju storitev;

18. poziva Komisijo, naj v zvezi s podatki programa Copernicus čim prej jasno opredeli vlogo osrednjih javnih storitev (katere proizvode ponujajo v sklopu odprte in brezplačne politike dostopa ter s katerimi postopki je mogoče dodajati nove proizvode) in katere zadeve se prepustijo prodajnemu sektorju; poziva Komisijo, naj oceni potrebe po podatkih EO zelo visoke ločljivosti v namene notranjih operacij EU; meni, da bi bilo treba te podatke kupiti pri evropskih komercialnih ponudnikih, da bi okrepili položaj evropske industrije in ji omogočili prodajo na komercialnih trgih po vsem svetu; prav

Sreda, 8. junij 2016

tako poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe, s katerimi bi javnim organom poenostavili naročanje vesoljskih storitev, tudi s spodbujanjem naročil pred uradno prodajo, s čimer bi podprli predvsem inovativna mala in srednja podjetja;

19. poziva k okrepitvi prizadevanj za ozaveščanje o potencialu evropskih vesoljskih programov v javnem in zasebnem sektorju ter med končnimi uporabniki, pa tudi k spodbujanju uporabe vesoljskih podatkov v javnem sektorju in poslovni skupnosti; meni, da bi utegnil biti učinkovit uporabniško voden pristop k reševanju problemov, pri katerem bi bile potrebe politik usklajene z ustreznimi operativnimi satelitskimi storitvami; priporoča, naj Komisija spodbuja izmenjavo primerov najboljše prakse, kot je program Space for Smarter Government v Združenem kraljestvu; meni, da utegne imeti Komisija pomembno vlogo pri zbiranju potreb javnega sektorja in ustvarjanju povpraševanja uporabnikov;

20. ceni številne dejavnosti ozaveščanja, ki jih izvajajo Komisija, Agencija za evropski GNSS in Evropska vesoljska agencija, ponudniki storitev Copernicus, nacionalne vesoljske agencije in drugi deležniki; kot uspešne primere najboljše prakse izpostavlja letne konference o evropski vesoljski politiki, konference o evropskih vesoljskih rešitvah, dneve vesolja, evropsko razstavo o vesolju, risarski natečaj Galileo, tekmovanje na področju evropske satelitske navigacije ter program Copernicus Masters;

21. meni, da bi si bilo treba močneje prizadevati za promocijo in trženje programa Copernicus;

22. poziva Agencijo za evropski GNSS, naj nadaljuje prizadevanja na področju promocije in trženja programov Galileo in EGNOS ter posreduje informacije o potrebah uporabnikov in razvoju dogodkov na trgu satelitske navigacije;

23. meni, da bi morala Komisija v ozaveščanje o prednostih vesoljskih podatkov programov Copernicus in Galileo vključiti tudi mrežo regionalnih centrov Europe Direct v državah članicah ter podpirati javne organe pri ugotavljanju njihovih potreb;

Vesolje v politikah EU

24. priporoča, naj Komisija in države članice zagotovijo, da se bodo infrastruktura evropskih vesoljskih programov in njihove storitve uporabljale tudi v sorodnih politikah in programih; meni, da bi morala Komisija okrepiti povezavo med vesoljskimi zmogljivostmi EU in dejavnostmi na področjih politik, kot so notranji trg, industrijska baza, delovna mesta, rast, naložbe, energija, podnebje, okolje, zdravje, kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, transport, turizem, enotni digitalni trg, regionalna politika in lokalno načrtovanje; meni, da je prepoznati velik potencial pri obravnavi izzivov, kot so migracije, upravljanje meja in trajnostni razvoj;

25. zato odločno poziva Komisijo, naj preveri primernost vseh obstoječih in novih političnih pobud, s čimer bo zagotovila kar najboljšo uporabo vesoljskih zmogljivosti EU; poziva Komisijo, naj pregleda veljavno zakonodajo EU ter oceni, ali so potrebne spremembe, s katerimi bi spodbudili uporabo satelitskih podatkov in storitev (GNSS, EO, telekomunikacije), zagotovili socialno-ekonomske in druge prednosti ter preverili primernost nove zakonodaje;

26. poziva Komisijo, naj preuči možnost vključitve evropskih programov GNSS in Copernicus v sosedsko in razvojno politiko Unije ter v pogajanja o sodelovanju z državami nečlanicami in mednarodnimi organizacijami;

27. poudarja, kako pomembni so podatki evropskega GNSS za večjo varnost in učinkovito uporabo sistemov za inteligentno upravljanje transporta in prometa; spominja na uredbi o storitvi eCall in digitalnih tahografih, s katerima se bo spodbujalo sprejetje programov Galileo in EGNOS; poziva Komisijo, naj obravnava tudi druga morebitna področja uporabe, ki bi koristila varnosti in zaščiti državljanov EU, na primer za ugotavljanje lokacije klicev/sporočil v sili; poziva Komisijo,

Sreda, 8. junij 2016

naj v zvezi s tem sprejme zakonodajne ukrepe, da bi zagotovila združljivost nabora čipov GNSS s programi Galileo/EGNOS, zlasti na področju civilnega letalstva in kritične infrastrukture;

28. poudarja, da bi lahko imeli vesoljski podatki in storitve bistveno vlogo, saj bi lahko Evropa po njihovi zaslugi prevzela vodilno vlogo pri pomembnih tehnoloških trendih, kot so internet stvari, pametna mesta, veliki podatki in povezana/avtonomna vozila; v zvezi s tem pozdravlja amsterdamsko izjavo, ki poudarja vlogo programov Galileo in EGNOS;

Dostop do financiranja in strokovnega znanja

29. poudarja, da je treba povečati financiranje za razvoj prodajnih aplikacij in storitev ter v splošnem okrepiti prodajni trg; poziva Komisijo, naj v obdobju naslednjega večletnega okvira preuči, ali je zaželeno v ta namen rezervirati večji del vesoljskega proračuna EU;

30. poudarja, da ima EU na voljo široko paleto možnosti za dostop do financiranja, s katerim bi bilo mogoče podpreti prodajni sektor vesoljskih zmogljivosti (Obzorje 2020, ESIF, COSME, EFSI ipd.); poziva Komisijo, naj te instrumente uporablja usklajeno in osredotočeno, prav tako pa naj poenostavlja svetovalne in podporne storitve; prav tako poziva Komisijo, naj uvede inovativne in prožne mehanizme financiranja ter obravnava nezadostno razpoložljivost tveganega kapitala; poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti poenostavljenemu dostopu do financiranja za evropska zagonska, mikro, mala in srednja podjetja, predvsem da bi pripomogli k njihovemu uspehu v zgodnji fazi komercializacije;

31. poziva Komisijo, naj z boljšim dostopom do financiranja in ustrezne podpore za konkurenčnost evropske vesoljske industrije, pa tudi z namenskimi ukrepi EU, ki bi Evropi zagotovili neodvisen dostop do vesolja, spodbuja internacionalizacijo vesoljskih podjetij, tudi malih in srednjih;

32. priporoča okrepitev povezave med raziskavami in razvojem ter podporo programom poslovnega razvoja; zlasti meni, da bi bilo treba bolje izkoristiti inovacijski potencial programa Obzorje 2020 za vesoljski sektor; poziva k ustrezni strategiji obveščanja poslovne skupnosti o rezultatih z vesoljem povezanih raziskav v sklopu Obzorja 2020 in meni, da je treba spodbujati tesnejše sodelovanje med univerzami in zasebnimi podjetji za razvoj aplikacij in storitev;

33. je prepričan, da podjetniški grozdi, inkubatorji in podobne pobude na področju vesoljske industrije pomagajo pri tržnem razvoju, spodbujajo inovacije ter podpirajo sinergije med vesoljskim sektorjem, sektorjem IKT in drugimi gospodarskimi sektorji; pozdravlja prizadevanja nekaterih držav članic in poslovnih inkubacijskih centrov Evropske vesoljske agencije na tem področju; meni, da bi morala Komisija opirajoč se na ta prizadevanja oblikovati skladno strategijo EU za podporo vesoljskega podjetništva in poiskati načine za vzpostavitev povezave s širšim gospodarstvom; poziva Komisijo, naj pomaga pri odpravljanju geografskega neravnovesja teh dejavnosti, pri katerih srednjeevropske in vzhodnoevropske države zaostajajo; poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje ter izmenjavo informacij in primerov najboljše prakse, pa tudi souporabo infrastrukturnih zmogljivosti;

34. meni, da bi morale EU in države članice v sodelovanju z zasebnim sektorjem okrepiti prizadevanja, da bi spodbujale večšine in podjetništvo ter pritegnile študente tehničnih univerz, mlade znanstvenike in podjetnike k sodelovanju v vesoljskem sektorju; meni, da bo to pripomoglo k ohranjanju vodilne zmogljivosti na področju vesoljske znanosti ter preprečilo odhod visoko izobraženih in usposobljenih strokovnjakov v druge dele sveta;

o

o o

35. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.